

Produksjonslogistikk som suksessfaktor

– Effektiv produksjonslogistikk er en suksessfaktor, men husk at det ikke finnes nøkkelferdige logistikk-løsninger. Det sier Jan Ola Strandhagen, seniorforsker og bedriftsrådgiver på området.

Stadig flere bedrifter ser verdien av informasjonstilgang gjennom hele verdikjeden, og effektive løsninger for Supply Chain Management er en forutsetning for å lykkes som produksjonsbedrift. Jan Ola Strandhagen karakteriserer en fullstendig transparent verdikjede som en visjon, og understreker viktigheten av at man foretar bevisste valg i forhold til dette området.

– De fleste vil tjene på å samarbeide tettere med de andre leddene. Produksjonslogistikk er imidlertid et utfordrende område, der teknologi, mennesker, produkter og markeder skal fungere sammen. Ulike produkter og ulike markeder fungerer ulikt, derfor finnes det heller ingen fasitsvar, sier han.

Kjøpe eller lage?

Produksjon i Norden er

ofte kostbart, og mange produksjonsbedrifter vurderer å produsere i andre land med lavere kostnadsnivå. Logistikkforskeren advarer sterkt mot å la enhetskostnadene utgjøre eneste beslutningsgrunnlag for å ta en slik avgjørelse.

– Skal man utkontraktere produksjonen til en utenlandsk bedrift, må man samtidig kalkulere inn økte kostnader til kontraktsutforming, juridisk bistand, økt reisevirksomhet, transport, toll og avgifter, samt andre overheadkostnader. I tillegg kan det øke risikoen for at produsenten senere blir en konkurrent, og slike faktorer må naturligvis også vektlegges i vurderingen. Glemmer man dette og kun legger enhetskostnadene til grunn, vil man bomme stygt, sier Strandhagen, som blant annet har

arbeidet mye med stolprodusenten HÅG på Røros.

Det viktige dekoplingspunktet

Moderne Supply Chain Management medfører at man må slippe neste ledd inn i sine egne produksjonsbeslutninger. En meget viktig beslutning i så måte, er hvor man skal plassere det Jan Ola Strandhagen definerer som dekoplingspunktet (DKP).

– Dette punktet definerer hvor langt inn i egen produksjon man tillater at neste ledd – kunden – bestemmer. DKP varierer for hvert enkelt produkt, og plasseringen av det er en strategisk beslutning. Ytterpunktene er fullstendig kundenstyrt produksjon på den ene siden, og utelukkende produksjon for lager på den andre, forklarer han, og bruker et eksempel fra

FORTS. BAKSIDEN



«Moderne Supply Chain Management medfører at man må slippe neste ledd inn i sine egne produksjonsbeslutninger.»



Jan Ola Strandhagen er sivilingeniør med doktorgrad innenfor produksjonslogistikk, og til daglig tilknyttet NTNU/ SINTEF i Trondheim, der han arbeider med forskning og bedriftsrådgivning i logistikkspørsmål.

E-post:
ola.strandhagen@sintef.no

SINTEF
Strindveien 4
7465 Trondheim
Tlf: 73 59 30 00
faks: 73 59 33 50
www.sintef.no



stolprodusenten HÅG.

– De leverer kundespesifikke kontorstoler til Europa raskere enn mange av konkurrentene sine. Enkelte komponenter er standardisert, og kan mellomlagres, mens eksempelvis stoltrekkene produseres i henhold til hver ordre. Ut fra nøye vurderinger har HÅG valgt å plassere DKP på det punktet i produksjonen der stoffene skjæres. Ved å kombinere en KANBAN-modell med ordrestyrt produksjon har de lyktes med å konkurrere på leveringstid i et krevende internasjonalt marked, til tross for at Røros i Midt-Norge på mange måter er en ”utpost” i Europa.

En konkurransefaktor

Sintef-forskeren understreker at produksjonslogistikk må ses i forhold til hvert enkelt produkt, og hvilke markeder man ønsker å tilby

sine produkter til.

– Mens markedet for kontorstoler forventer levering på 3-4 dager, aksepterer privatmarkedet at det er 6-8 ukers leveringstid på en sofa med gitte spesifikasjoner. Dermed blir også produksjonslogistikken helt forskjellig for produsentene av disse to produktene, forklarer han. En stadig mindre andel av vårt totale BNP kommer fra produksjonsbedrifter. Strandhagen hevder at et bevisst forhold til produksjonslogistikk kan bidra til å gjøre nordiske produksjonsbedrifter mer lønnsomme, og styrke konkurranseevnen deres, til tross for at mange av de andre kostnadene er høyere her enn i land vi konkurrerer med.



BILDER FRA HÅGS PRODUKSJONSFASILITETER PÅ RØROS
TEKST OG BILDER: EGIL SMALBERGET, TROLL I ORD